

999

USTAWA

z dnia 7 października 1999 r.

o języku polskim.

Parlament Rzeczypospolitej Polskiej:

- zważywszy, że język polski stanowi podstawowy element narodowej tożsamości i jest dobrem narodowej kultury,
  - zważywszy na doświadczenie historii, kiedy walka zaborców i okupantów z językiem polskim była narzędziem wynaradawiania,
  - uznając konieczność ochrony tożsamości narodowej w procesie globalizacji,
  - uznając, że polska kultura stanowi wkład w budowę wspólnej, różnorodnej kulturowo Europy, a zachowanie tej kultury i jej rozwój jest możliwy tylko poprzez ochronę języka polskiego,
  - uznając tę ochronę za obowiązek wszystkich organów i instytucji publicznych Rzeczypospolitej Polskiej i powinność jej obywateli
- uchwała niniejszą ustawę.

Rozdział 1

Przepisy ogólne

Art. 1. Przepisy ustawy dotyczą ochrony języka polskiego i używania go w działalności publicznej oraz w obrocie prawnym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Art. 2. Ustawa nie narusza:

- 1) przepisów ustaw o stosunku państwa do kościołów i innych związków wyznaniowych, w szczególności dotyczących uprawiania kultu i praktyk religijnych,
- 2) praw mniejszości narodowych i grup etnicznych.

Art. 3. 1. Ochrona języka polskiego polega w szczególności na:

- 1) dbaniu o poprawne używanie języka i doskonaleniu sprawności językowej jego użytkowników oraz na stwarzaniu warunków do właściwego rozwoju języka jako narzędzia międzyludzkiej komunikacji,
- 2) przeciwdziałaniu jego wulgaryzacji,
- 3) szerzeniu wiedzy o nim i jego roli w kulturze,
- 4) upowszechnianiu szacunku dla regionalizmów i gwar, a także przeciwdziałaniu ich zanikowi,
- 5) promocji języka polskiego w świecie,
- 6) wspieraniu nauczania języka polskiego w kraju i za granicą.

2. Do ochrony języka polskiego są obowiązane wszystkie organy władzy publicznej oraz instytucje i organizacje uczestniczące w życiu publicznym.

3. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania określa, w drodze rozporządzenia, zasady prowadzenia egzaminów państwowych z języka polskiego dla cudzoziemców ubiegających się o urzędowe poświadczenie jego znajomości.

Art. 4. Język polski jest językiem urzędowym:

- 1) konstytucyjnych organów państwa,
- 2) organów jednostek samorządu terytorialnego i podległych im instytucji w zakresie, w jakim wykonują zadania publiczne,
- 3) terenowych organów administracji publicznej,
- 4) instytucji powołanych do realizacji określonych zadań publicznych,
- 5) organów, instytucji i urzędów podległych organom wymienionym w pkt 1 i pkt 3, powołanych w celu realizacji zadań tych organów, a także organów państwowych osób prawnych w zakresie, w jakim wykonują zadania publiczne,

6) organów samorządu innego niż samorząd terytorialny oraz organów organizacji społecznych, zawodowych, spółdzielczych i innych podmiotów wykonujących zadania publiczne.

Rozdział 2

Ochrona prawna języka polskiego w życiu publicznym

Art. 5. 1. Podmioty wykonujące zadania publiczne na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej dokonują wszelkich czynności urzędowych w języku polskim, chyba że przepisy szczególne stanowią inaczej.

2. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio do oświadczeń składanych organom, o których mowa w art. 4.

Art. 6. Umowy międzynarodowe zawierane przez Rzeczpospolitą Polską powinny mieć polską wersję językową, stanowiącą podstawę wykładni, chyba że przepisy szczególne stanowią inaczej.

Art. 7. 1. Języka polskiego używa się w obrocie prawnym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej pomiędzy podmiotami polskimi oraz gdy jedną ze stron jest podmiot polski. Dotyczy to w szczególności nazewnictwa towarów i usług, ofert, reklamy, instrukcji obsługi, informacji o właściwościach towarów i usług, warunków gwarancji, faktur, rachunków i pokwitowań.

2. Podmiotem polskim w rozumieniu ustawy jest:

- 1) osoba fizyczna mająca miejsce zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
- 2) osoba prawna lub jednostka organizacyjna nie posiadająca osobowości prawnej

— prowadząca działalność na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

3. Postępowanie się w obrocie prawnym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej wyłącznie obcojęzycznymi określeniami, z wyjątkiem nazw własnych, jest zakazane.

4. Obcojęzyczne opisy towarów i usług oraz obcojęzyczne oferty i reklamy wprowadzane do obrotu prawnego, o którym mowa w ust. 1, muszą jednocześnie mieć polską wersję językową.

5. Kontrolę wykonywania obowiązków, o których mowa w ust. 1, 3 i 4, sprawuje Inspekcja Handlowa oraz Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów.

Art. 8. 1. Jeżeli stroną umowy, której wykonanie ma nastąpić na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, jest podmiot polski, umowę sporządza się w języku polskim.

2. Umowa sporządzona w języku polskim może mieć wersję lub wersje obcojęzyczne. Jeżeli strony nie postanowiły inaczej, podstawą wykładni takiej umowy jest jej wersja polskojęzyczna.

3. Do umów zawartych z naruszeniem ust. 1 i 2 stosuje się odpowiednio art. 74 § 1 zdanie pierwsze oraz

art. 74 § 2 Kodeksu cywilnego; umowa sporządzona w języku obcym nie stanowi uprawdopodobnienia faktu dokonania czynności prawnej, o którym mowa w art. 74 § 2 Kodeksu cywilnego.

Art. 9. Język polski jest językiem nauczania oraz językiem egzaminów i prac dyplomowych w szkołach publicznych i niepublicznych wszystkich typów, w państwowych i niepaństwowych szkołach wyższych oraz w placówkach oświatowych i innych instytucjach edukacyjnych, chyba że przepisy szczególne stanowią inaczej.

Art. 10. 1. Napisy i informacje w urzędach i instytucjach użyteczności publicznej, a także przeznaczone do odbioru publicznego oraz w środkach transportu publicznego sporządza się w języku polskim.

2. Nazwom i tekstom w języku polskim mogą towarzyszyć wersje w przekładzie na język obcy w wypadkach i granicach określonych w rozporządzeniu ministra właściwego do spraw administracji publicznej.

Art. 11. Przepisy art. 5—7 oraz art. 9 i art. 10 nie dotyczą:

- 1) nazw własnych,
- 2) obcojęzycznych dzienników, czasopism, książek oraz programów komputerowych, z wyjątkiem ich opisów i instrukcji,
- 3) działalności dydaktycznej i naukowej szkół wyższych, szkół i klas z obcym językiem wykładowym lub dwujęzycznych, nauczycielskich kolegiów języków obcych, a także nauczania innych przedmiotów, jeżeli jest to zgodne z przepisami szczególnymi,
- 4) twórczości naukowej i artystycznej,
- 5) zwyczajowo stosowanej terminologii naukowej i technicznej,
- 6) znaków towarowych, nazw handlowych oraz oznaczeń pochodzenia towarów i usług.

Rozdział 3

Rada Języka Polskiego i jej kompetencje

Art. 12. 1. Instytucją opiniodawczo-doradczą w sprawach używania języka polskiego jest Rada Języka Polskiego, zwana dalej „Radą”, działająca jako komitet problemowy w rozumieniu art. 34 ustawy z dnia 25 kwietnia 1997 r. o Polskiej Akademii Nauk (Dz.U. Nr 75, poz. 469 i Nr 141, poz. 943 oraz z 1999 r. Nr 49, poz. 484).

2. Nie rzadziej niż co dwa lata Rada przedstawia Sejmowi i Senatowi sprawozdanie o stanie ochrony języka polskiego w rozumieniu art. 3.

Art. 13. 1. Rada, na wniosek ministra właściwego do spraw kultury, ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania, Prezesa Polskiej Akademii Nauk lub z własnej inicjatywy wyraża, w drodze uchwały, opinie o używaniu języka polskiego w działalności publicznej i obrocie prawnym oraz ustala zasady ortografii i interpunkcji języka polskiego.

2. Towarzystwa naukowe, stowarzyszenia twórców i szkoły wyższe mogą zwracać się do Rady w sprawach używania języka polskiego.

Art. 14. 1. Każdy organ, o którym mowa w art. 4, może zasięgnąć opinii Rady w wypadku wystąpienia w toku czynności urzędowych istotnych wątpliwości dotyczących użycia języka polskiego.

2. Producent, importer oraz dystrybutor towaru lub usługi, dla których w języku polskim brak jest odpowiedniej nazwy, może wystąpić z wnioskiem do Rady o udzielenie opinii co do odpowiedniej formy językowej dla oznaczenia tego towaru lub usługi.

Rozdział 4

Przepisy karne

Art. 15. 1. Kto w obrocie prawnym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej stosuje wyłącznie obcojęzyczne nazewnictwo towarów i usług, ofert, reklam, instrukcji obsługi, informacji o właściwościach towarów i usług, warunków gwarancji, faktur, rachunków i pokwitowań, z pominięciem polskiej wersji językowej, podlega karze grzywny.

2. W razie ukarania za wykroczenia, o których mowa w ust. 1, można orzec nawiązkę nie wyższą niż 100 000 złotych z przeznaczeniem na Fundusz Promocji Twórczości, ustanowiony na podstawie art. 111 ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych (Dz.U. Nr 24, poz. 83 i Nr 43, poz. 170 oraz z 1997 r. Nr 43, poz. 272 i Nr 88, poz. 554).

Rozdział 5

Zmiany w przepisach obowiązujących i przepisy końcowe

Art. 16. W ustawie z dnia 26 stycznia 1984 r. — Prawo prasowe (Dz. U. Nr 5, poz. 24, z 1988 r. Nr 41,

poz. 324, z 1989 r. Nr 34, poz. 187, z 1990 r. Nr 29, poz. 173, z 1991 r. Nr 100, poz. 442, z 1996 r. Nr 114, poz. 542 oraz z 1997 r. Nr 88, poz. 554 i Nr 121, poz. 770) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 12 w ust. 1 w pkt 2 kropkę na końcu zastępuje się przecinkiem oraz dodaje pkt 3 w brzmieniu:
„3) dbać o poprawność języka i unikać używania wulgaryzmów.”;

2) w art. 25 w ust. 4 dodaje się zdanie drugie w brzmieniu:

„Jest również obowiązany do dbania o poprawność języka materiałów prasowych oraz przeciwdziałania jego wulgaryzacji.”

Art. 17. W ustawie z dnia 29 grudnia 1992 r. o radiofonii i telewizji (Dz. U. z 1993 r. Nr 7, poz. 34, z 1995 r. Nr 66, poz. 335 i Nr 142, poz. 701, z 1996 r. Nr 106, poz. 496 oraz z 1997 r. Nr 88, poz. 554 i Nr 121, poz. 770) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 18 dodaje się ust. 5 w brzmieniu:

„5. Nadawcy dbają o poprawność języka swoich programów i przeciwdziałają jego wulgaryzacji.”;

2) w art. 21 w ust. 1 dodaje się pkt 6a w brzmieniu:

„6a) upowszechnianie wiedzy o języku polskim,”.

Art. 18. Traci moc dekret z dnia 30 listopada 1945 r. o języku państwowym i języku urzędowania rządowych i samorządowych władz administracyjnych (Dz. U. Nr 57, poz. 324).

Art. 19. Ustawa wchodzi w życie po upływie 6 miesięcy od dnia ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej: *A. Kwaśniewski*